

Évközi 11. vasárnap

Gal 2,16.19-21

„A Jézus Krisztusba vetett hit tesz igazzá”

¹⁶Tudjuk azonban, hogy az embert nem a törvény szerinti tettek teszik igazzá, hanem a Jézus Krisztusba vetett hit. Ezért elfogadtuk Jézus Krisztus hitét, hogy a Krisztusba vetett hitben váljunk igazzá, nem mert tetteink megfelelnek a törvénynek, hisz a törvény szerinti tettek senkit sem tesznek igazzá. [...] ¹⁹Hiszen a törvény által meghaltam a törvénynek, hogy az Istennek éljek, mert Krisztussal engem is keresztre feszítettek. ²⁰Élek, de már nem én, hanem Krisztus él énbennem. Minthogy azonban most még testben élek, Isten Fiának hitében élek, aki szeretett engem és feláldozta magát értem. ²¹Nem vetem el az Isten kegyelmét. Mert ha a törvény útján igazzá válhat az ember, Krisztus hiába halt meg.

A megigazulás a galata és a római levél egyik fő témája, ami a reformáció, illetve Luthernak a római levél magyarázata nyomán ma is a katolikus és az evangélikus egyház egyik fontos vitatémája. A megigazulás fogalma rendes körülmények között azt jelenti: valamilyen ellenféllel szemben győzelemre vinni álláspontunkat. Fel kell hívnunk a figyelmet, hogy az igazságosság fogalma tágabb, mint a törvényesség. Az Ószövetségben, Jób könyvében találjuk a megigazulás, vagyis az igaz ember és a szenvedéseinek kérdését. Ez a bölcsességi könyv az újabb bölcsességi iskolához tartozik, amely nem tartja azt a korábbi álláspontot, hogy aki mindent megtesz, amit Isten törvénye, vagyis a Tóra előír, az automatikusan szerencsés lesz és boldog. Ebben a bölcsességi könyvben – hasonlóan a Prédikátor könyvéhez – az erény nem nyeri el jutalmát a földön. A törvény betartása nem garantálja a tragédiák, az emberi életben megtapasztalható rossz elkerülését.

Pál az ószövetségi törvény és az első századi farizeusi zsidó jámborság összefüggésében veti fel a bűn és megigazulás kérdését. Ehhez járul még a sajátos lelkipásztori tapasztalatából adódó feszültség. A zsidók és a zsidókeresztények egy része úgy gondolta, hogy származása alapján és a Tóra megtartása által megigazult, vagyis etikailag és vallásilag magasabb rendű a pogányoknál és a pogánykeresztényeknél. Pál – talán éppen a Tóra-jámborságot kritizáló Jób könyvére is utalva – azt állítja, ez nincs így. Attól, hogy valaki mindent megtett, amit a Tóra előír, még nem szükségképpen igaz. A megigazuláshoz akkor is szüksége van Is-

ten irgalmára, mint ahogyan Jóbnak is szüksége volt arra, hogy Isten mentse őt fel bűneitől. Sőt utal arra a liturgikus gyakorlatra is, hogy mielőtt a főpap elvégezné a tisztulási szertartást a népért, önmagáért is elvégzi, mert ő is bűnös ember. Jézus Krisztus viszont nem végezte el ezt a tisztulási szertartást, mert hozzá árnyéka sem fért a bűnnek. Az ő keresztáldozata tesz igazzá zsidókeresztényt és pogánykeresztényt, de csak akkor, ha hittel kapcsolódik ehhez az áldozathoz. Nincs tehát különbség zsidókeresztények és pogánykeresztények között, mert mindkét csoport „a Jézus Krisztusba vetett hit” (16. v.) által igazult meg. Ez Jézus áldozatának kegyelme, ami – nemcsak legálisan, hanem valóban – megigazult, újjáteremtett, újjászületett, új embert hoz létre a hit által. A hit tehát egyfajta újjászületés (20. v.) a megváltottakban: korábbi természetük meghal, és már Krisztus él bennük, természetesen csak akkor, ha felelős hittel kapcsolódnak hozzá.

A keresztények – még az elkötelezett életre törekvők is – gyakran a saját kiválóságuk tudatában vannak, vagy azt dédelgetik. Sőt úgy vélik, ha hittel kapcsolódnak Jézus tanításához, akkor minden bajt el fognak kerülni. A hívő ember – az őt sújtó tragédia esetén – gyakran keserűen fordul Isten ellen, és felpanaszolja, hogy ő rendes keresztény akart lenni, és mégis milyen tragédiák történtek vele. Az ilyen „operett-keresztények” álomvilágban élnek, úgy gondolják, hogy néhány bibliai idézettel számúzhatnak életükből a fájdalmat és a tragédiát. Ők nem tették meg az utolsó lépést Krisztus felé, aki ártatlanul szenvedett, és szenvedését felajánlotta övéért. A másokért felajánlott szenvedés hozzátartozik a keresztény hithez, mint ahogy az ellenségszeretet is, hiszen Krisztus a kereszten is imádkozott a bűnösökért. A megigazulást pusztán regisztrált keresztényként nem lehet elnyerni, hanem végig kell járni a szenvedésnek azt a keresztútját, amelyet Krisztus is végig járt, megőrizve lelkének tisztaságát, hogy méltó áldozatot hozzon a bűnösökért.